

ROZŠÍŘENĚJŠÍ A
LEPŠÍ ČESKÝ
TÝDENÍK NA
ZÁPADĚ

Týdenní POKROK ZÁPADU

BEST ADVERTISING
MEDIUM IN THE
GREAT NORTHWEST

ZALOZEN R. 1871—ROČNÍK 46.

OMAHA, NEB., DNE 8. LISTOPADU (NOVEMBER) 1916.

ČÍSLO 17.

TEUTONSKÉ MOCNOSTI OBNOVILY NEODVISLOST STAROŽITNÉ POL- SKY, DLE SDĚLENÍ Z BERLÍNA

Jedná se o politický tah, určený jen k zesílení teutonské moci. — Německo a Rakousko budou žádati, aby Poláci utvořili vojenské sbory. — Polsko vassalem Teutonů.

FRANCOUZOVÉ DOCILILI NOVÉHO ÚSPĚCHU NA ZÁPADĚ

Úspěchů docílilo bylo severně od Somme a u Verdunu. — Nový postup italských vojsk u Gorice. — Rumuni i Teutoni oznamují vítězství v bojích na

Berlín, 5. listopadu. — "Polské provincie, zabrané vojskem centrálních mocností," praví Záměstka novinářská agentura, "byly dnes sečnou velkou a důležitou historickou událostí. Německo a Rakousko-Uhersko společnou akcí prohlásily ve Varšavě a Lublíně království polské a znovuobnovily právo polského národa na kontrolu svých vlastních osudů, k čemu neodvislého národního života a k spravování sebe vybranými zástupci národa. Před několika dny polská delegace navštívila českého kancléře, Dra. von Bethmanna-Hollwege. Její členové byli zástupci Poláků všech tříd, všech stran, všech druhů společnosti a vyznání. Přednesli německé vládě svoje přání jako polské národnosti, která nyní byla jim povolena. Tak starožitné království Polské, z kterého v minulosti postali tak slavní panovníci jako Jagellovi (dynastie založená Jagelloni, která panovala v Polsku od roku 1386 do roku 1572), a slavní vojáci jako velký Sobieski, (Jan Třetí, král polský, v letech 1674-1696), je znovu obnoveno. — Poláci jsou osvobozeni od ruského jha; netrpějí déle pod kozáky. — Svoboda, která zrušena byla před stoletím na ruský podnět, nyní byla obnovena. Panování knuty bylo zrušeno. Polsko vráceno bylo západní civilizaci."

(Stručná tato zpráva německé novinářské úřadovny naznačuje, že Teutoni provedli tah za účelem získání přízně Poláků, ku kterému již delší dobu se chystali. V depši se nenaznačuje, do jaké míry Polákům poskytnuta byla autonomie, ale je jisto, že Polsko, přes jakékoliv proklamace, zůstane vassalem teutonských mocností a zůstane pod německou vojenskou správou. Autonomie nyní povolená a tímto nezaručená je jenom lákadlem, na které Poláci mají být lapeni. Německu se jedná o zesílení svých armád polským vojskem a nyní nepochybně bude učiněn na Poláky nátlak, aby zorganizovali vlastní vojenské sbory pro boj proti Rusům. A tak účelem povolení autonomie není nic jiného, než zesílení vojenské síly Německa. Jak zachovají se k tomu Poláci, je dosud otázkou. Je sice mnoho takových, kteří se domnívají, že teutonské mocnosti zachovají se k nim upřímně, ale také je mnoho takových, kteří této lákadlům nevěří. Bude nutno vyčkati dalších zpráv, aby mohlo se souditi, co tento nový německý tah znamená.)

Londýn, 5. listopadu. — Francouzská vojska opětně udeřila moeně na německé linie. Severně od Somme, mezi Les Boeufs a Sailly-Nailles, směrem východním k poslední jmenovanému místu, a ve výšce St. Pierre Vaast lesa, důležitých úspěchů bylo získáno v neděli, dle francouzské úřední zprávy. Útok na St. Pierre Vaast les přinesl Francouzům tři zákopy na severní straně a všechny německé posíle na jižním kraji lesa. Angličané na frontě 1,000 yardů zblížili zmocnili se pahorků v okolí Butte De Warrencourt.

V okolí Verdunu Francouzové zmocnili se pevností a okolí Vaux upně a také i města Damloupu. Východně od pevnosti Vaux. Prudké boje značily operace v krajině od Gorice, kde Italové pokoušeli

se postoupiti směrem k Terstu. — Nových úspěchů docílila také vojska krále Viktora Emanuela na Krasu. Italové vytrvale bombardují rakouské posíle v Jamiano a vrhají silné oddíly pěchoty účinně proti městům. Vídeň prohlašuje, že všechny tyto útoky selhaly.

V sedmihradských Alpách Teutoni a Rumuni doposud svádějí vášnivě boje a obě strany oznamují úspěchy v různých místech. — Berlín oznamuje, že teutonští spojenci zmocnili se posíle v Prahova údolí, zatím co Bukurešť prohlašuje, že v pronásledování Teutonů v Jindl údolí se pokračuje.

V Macedonii dochází k bojům podél řeky Černé, ale k žádným důležitějším změnám tu nedošlo. Němeči docílili malých zisků na frontě jižně od Divinska a Rusové docílili menších úspěchů v Itálii a v Karpatech. Také v provincii Dobruži dochází k bojům, ale situace zde je nejasnou.

Londýn, 5. listopadu. — Řecká armáda dostavila se ku Katerině a bitva s Venizelosovými stoupenci byla zahájena, praví depše časopisu Sunday Observer z Athén, datovaná v pátek.

Rím, 5. listopadu. — Italové došli pahorků na frontě na Krasu. dle úředního oznámení, dnes vydaného. Nedaleko Trangoloni rakouské posíle dobyté byly útokem a baterie čtyřpalcových děl byla ukořistěna. V žádné ofenzivě italská vojska neukořistila tolik děl, jako v ofenzivě přítomné.

Berlín, 5. listopadu. — Dr. Dumba, který odvolán byl jako rakouský vyslanec z Ameriky na žádost vlády Spojených Států, odevzdal svoji resignaci císaři Františku Josefovi, praví depše z Vídně. Císař resignaci přijal.

Berlín, 5. listopadu. — Turecké aeroplany bombardovaly Suez a pevnost Tenfik a anglické posíle západně od Suezského kanálu ve středu.

Úroda kukurice ve státě má cenu jako před rokem.

Lincoln, Neb., 5. listopadu. — Ačkoliv nebratři farmáři letošního roku vypěstovali o 250,000 a krů kukurice méně, než před rokem, cena její je tak velká jako roku loňského, \$114,042,269, dle zprávy, vydané W. R. Mellarem, sekretářem státní zemědělské rady. Tohoto roku nalozala se kukurice na 6,720,803 akrech a skládilo se jí 190,070,449 bušů. V roce 1915 sklizeno bylo o 38,000,000 bušů více. Průměrná úroda kukurice tohoto roku byla 28.2 bušů po akru, kdežto roku loňského 32.6 bušů po akru.

Více jak třetina milionu sebrána pro Armény.

Washington, D. C., 5. listopadu. Úřadovna Červeného kříže odhaduje, že kolem \$350,000 bylo sebráno pro pomocnou práci v Syrii a Arménii v důsledku prezidentovy proklamace, kterou 21. a 22. října vyznačeny byly za dva dny sbírek.

POČASÍ PRO OMAHU A OKOLÍ

Omaha a okolí: Pěkné. Nebraska: Všeobecně pěkné v pondělí a úterý; mnohem studeněji v pondělí odpoledne anebo večer; studeněji ve východní části v úterý.

TISÍCE DÍVEK TANČILO PŘI OSLAVĚ YALE UNIVERSITY.

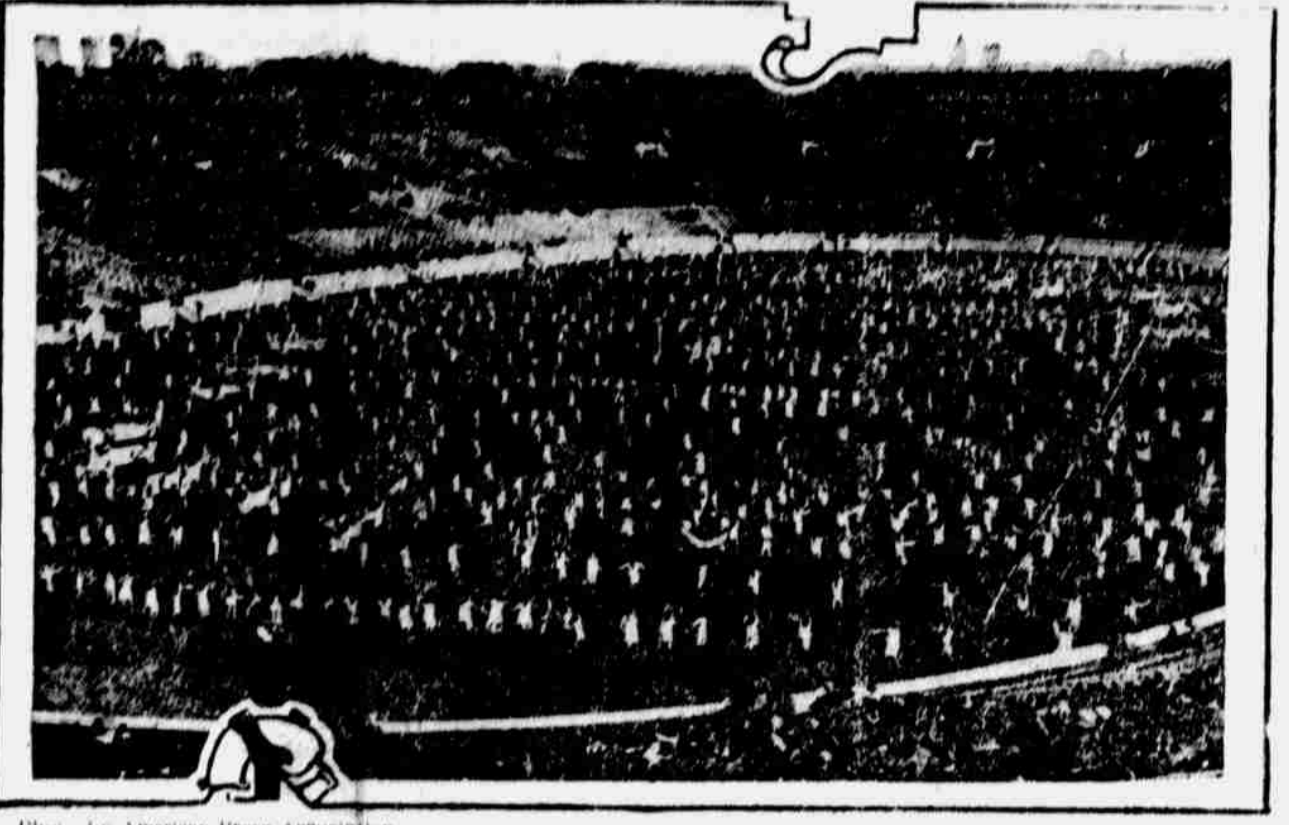

Photo by American Press Association. Za přítomnosti 40,000 diváků oslavovala Yale universita dvouleté výročí přestěhování svého ze Saybrook do New Haven. Na této slavnosti podílelo se 8,000 mužů, žen a dětí. Na obrázku našem spatřujeme tance dívek, oblečených v obleky revoluční periody.

RUMUNSKO BYLO BY VELKOU KOŘISTÍ TEUTONŮ.

Němci považují je za nutný článek ku svému programu o vytvoření své střední Evropy.

Londýn, 5. listopadu. — Není to jenom touha Rakousko-Uherska po zmaření plánů na uskutečnění národního smu Rumunů o spojení všech příslušníků svého kmene pod jednu politickou vládu, jež vedla k záměru o zrcení Rumunska teutonskými mocnostmi, nýbrž celá řada ohledů jiných. Ovšem nebezpečí odtržení Rumunů od Uherska, které spolu s odtržením Srbů znamenalo by konec království sv. Štěpána, bylo hlavní pohánkou, proč moeně teutonské armády udeřily na Rumunů a snaží se nyní vniknouti do rumunského území. Bulhaři totiž po nadvládě na Balkánském poloostrově a proto ochotně připojili se k Teutonům, aby podíleli se na porážení Rumunska. — Čtejší, aby jejich budoucí říše sahala od Černého moře až k Adriatiku a mají za to, že jenom porážkou Rumunska budou moci uskutečniti svoje sny.

Němci udeřili na Rumunsko které samo jim ani válku nevyhlásilo, k vůli politickým uvážení. Vítězství Rumunska znamenalo by přerušení spojení Berlína s bulharsko-tureckými spojeními. Znamenalo by porážku Rakouska a později i Německa. Porážka Rumunska na druhé straně znamená bude spojení německých zájmových sfér od Severního moře až po Perský záliv, možnost vpadu do Ruska od jihu Bessarabií, možnou kontrolu Černého moře a rozhodné vítězství na východě. — Porážkou Rumunska stalo by se Německo absolutním pánem na Balkáně. Utvořena byla by moeně federace středoevropských států její organizací provedlo by Německo tak, že těžko bylo by později napravovati staré chyby.

Zmocnění se Rumunska Německo získalo by obrovské zásoby kukurice, petroleje, benzínu, minerálních olejů, soli a dřeva. Získalo by dobré železniční systémy ku podpoře k útoku na Rusko od jihu. Vedle toho pak získalo by velkou úrodu, kterou úrodná půda letošního roku poskytla. Nebezpečí hladu bylo by od teutonských zemí zabežováno. Jakmile jednou získali by Teutoni Rumunsko do svých spár, nepustili by je. Znají dobře jeho zdroje a vědí, že sloužily by jim k velkému prospěchu. Proto nelitují žádných obětí, aby Rumunsko se zmocnili. Je proto jenom v samotném zájmu spojenců, aby na ochranu Rumunska učinili vše, co je v jejich silách.

ČECHO-AMERICAN BYL ZATČEN V PETROHRA- DĚ JAKO VYZVĚDAČ

Viktor Duras z Wilber, Neb., se nalézá ve vězení v Rusku jako německý zvěd.

JEDNÁ SE ASI O OMYL.

Duras byl americkým mistokonsulem v Lutychu a později poslán do Petrohradu.

Washington, D. C., 5. listopadu. Viktor H. Duras, rodilý Nebraskan, narozený ve Wilber, mistokonsul Spojených Států v Petrohradě, byl zatčen jako německý vyzvědač, dle informace, získané státním odborem od amerického vyslanectví v ruském kapitulu. V důsledku těchto pověstí rodina p. Durase, zvláště jeho bratr, C. O. Duras, který narodil se v Crete, Neb., a nyní bydlí ve Washingtoně, se spojili se s patentní úřadovnou, čini vše možné, aby získali další podrobnosti.

Viktor Duras jmenován byl mistokonsulem v Lutychu v Belgii v roce 1913. Po pádu Lutychu pan Duras byl přeložen do Petrohradu v stejném postavení. Nyní pak přichází informace, že zatčen byl jako německý vyzvědač a podvodník. Dne 24. října bylo sděleno státnímu odboru kabelem vyslanectvím v Petrohradě, že dne 16. října bylo dáno dovolení pánu Demingovi a Armourovi, sekretáři amerického vyslanectví v Petrohradě, aby navštívili Durase v přítomnosti instruktčního soudece. Panuje domněnka, jak sděleno bylo soudeem, že Duras usmířen byl v Lutychu a že "zatčený je německým vyzvědačem a podvodníkem." Vyslanectví ale oznamuje, že Duras zdá se duševně i tělesně nezměněným.

V interview sdělil pan C. O. Duras ve Washingtoně novinářskému zpravodajci, že je to omyl zvláště pak že mylnou je domněnka, že jeho bratr byl usmířen v Lutychu, neboť získal od něho dopisy od té doby, co dostal se do Petrohradu. Prohlásil dále, že pokoušel se získati další informace o tomto případě od státního odboru, ale tento se zdá lhostejným, přesto, že americký život je tu v nebezpečí. Poněvadž nedostalo se mu od státního odboru zadostiučinění, p. Duras učinil pokus, aby někteří prominentní občané v New Yorku interestovali v případě svého bratra, a požádal i plukovníka Roosevelta o pomoc za účelem ochrany svého bratra, ježto je přesvědčen, že muž, zatčený v Petrohradě, není podvodníkem, a že jeho bratr nebyl usmířen v Lutychu.

(Jedná se nepochybně o omyl, který později bude vysvětlen. — Viktor Duras pochází ze staré če-

ske-americké rodiny, známé pro svoje upínané česství. Rodina Durase pochází ze Železnice u Prahy a ve Wilber usadila se před mnoha roky. Viktor Duras je synem zemského krajanu Čenka Durase, který býval velice činným v politice okresu Saline a zastával i úřad okresního pokladníka. Pan Čeněk Duras zemřel v roce 1904.)

Více jak osmnáct set lodí bylo potopeno.

New York, N. Y., 5. listopadu. Během sedmadvaceti měsíců války, končících 1. listopadem, potopeno bylo 1,820 obchodních lodí, které měly dohromady ponor 3,328,854 tuny, dle čísla, shromážděných dle kabelových zpráv a poštovních zpráv a uveřejněných v časopise Journal of Commerce. — Ztráty v měsíci říjnu byly větší než v předešlých pěti měsících, dle této statistiky, neboť potopeno bylo celkem 127 lodí s ponorem 227,116 tun. Z neutrálních zemí hlavně Norsko mělo velké ztráty na dopravním obchodě, neboť ztratilo šestapadesát lodí s ponorem 57,333 tuny.

Vzduchoplavec usmrtil se pádem s výše 10,000 stop.

San Diego, Cal., 5. listopadu. — Joe Boquel, vzduchoplavec, který pro svoje odvážné vzlety těžil se národní pověsti, usmrtil se zde, když jeho stroj spadl s výše 10,000 stop. Boquel pocházel z Francie.

Zločinnost dětí ve válečné době.

Londýn, 4. listopadu. — Angličané nalézá se před vážným problémem: Jak zameziti vzrůstání zločinnosti mezi dětmi, která zdá se býti přímým důsledkem války. V posledních dnech vyskytlo se velké množství krádeží, které spáchali hoši méně než šestnácti let starší. Následkem toho, že mnoho otců nalézá se v zákopecích, není do statek radičovské kontroly. Za měšťanavatelé mladíku prohlásují že toto v době válečné nejvíe takovou pilnost, jako v dobách normálních. Účitelé mají podobné stížnosti. V Londýně ve třech měsících zatčeno bylo 2,005 hochů méně než 16 let starých pro různé zločiny, v Liverpoolu 702 a v Birminghamu 402. Také v předešlých měsících velké množství hochů pro drobné zločiny bylo zatčeno. Policiejní rekordy ukazují, že zločinnost mezi mládeží stále vzrůstá.

Německý odhad ztrát spojenců na Somme.

Berlín, 3. listopadu. — Odhady anglo-francouzských ztrát během čtyřměsíční ofenzivy na frontě při řece Somme odhadovány jsou německými vojenskými odborníky na 600,000. Anglické ztráty jsou odhadovány na 400,000 a francouzské na 180,000. Anglické úřední seznamy ztrát do konce září udávají ztráty na 372,000 mužů. Z toho odhaduje se, že anglo-francouzská vojska měla průměrně 5,000 ztrát na každou znovu dobytou čtverečnou míli půdy.

PĚT LIDÍ USMRČENO PŘI BITCE S IN- DUSTRIÁLNÍMI DÉLNÍKY

Industriální dělníci utkali se s občanými na doku v Everett, Wash., v krvavé bitce.

ČTYŘICET OSOB JE RANĚNO.

Industriální dělníci světa přijeli ze Seattle po parolodi Verona a byli čekáni.

Everett, Wash., 5. listopadu. — Nejméně šest mužů bylo usmrceno a čtyřicet jiných raněno dnes v bitce při doku v Everett mezi 250 členy Industriálních Dělníků Světa, kteří přijeli sem po parolodi Verona, a skupinou 150 občanů, vedených šerifem Don McRaeem. Šerif McRae nalézá se mezi vážně raněnými. Počet ztrát na palubě lodi Verona není znám. Po střelbě, v které na 1,000 ran bylo vyměněno, Verona se obrátila a plula zpět do Seattle. Bylo oznamováno, že mnoho lidí padlo na palubě parolodi v jini v panice seskákali dolů. Někteří vytaženi byli z vody a jiní zmizeli ve vodě a má se za to, že utonuli.

Parolod Verona přistála v Everett krátce před 2. hodinou. — Příjezd industriálních dělníků byl oznámen depši ze Seattle. Občané v Everett konali schůzi v sobotu a na té se usnesli, že přistání industriálních dělníků znemožní. Když parolod Verona přistála u doků v městě, šerif McRae vystoupil a informoval muže na lodi, že nebude jim dovoleno, aby vystoupili. Jeden z dělníků odpověděl na řeč šerifovu. Po té řečník pohнул rukou, jakoby na znamení, a obrazil mužů na lodi zahájili palbu. První muž, který klesl k zemi, byl šerif McRae. Jeden muž usmířen byl na místě a mezi skupinou na doku nastal zmatek. Pomození šerifovi ale rychle zorganizovali svoje mužstvo a na palbu bylo odpověděno. Několik lidí padlo na lodi i na doku a Verona se rychle obrátila a plula zpět k Seattle.

Nosnáze mezi členy Industriálních Dělníků Světa a autoritami v Everett trvají několik měsíců a jsou důsledkem stávky v tomto městě. Během stávky došlo k nepokojům a po té šerif McRae zorganizoval občanský výbor, který vyvolal všechny členy Industriálních dělníků Světa z města. Při několika příležitostech malé skupiny dělníků pokoušely se vniknouti do města, ale po každé byli zatlačeni zpět šerifem. Minulé pondělí čtyřicet dělníků přijelo po lodi ze Seattle, ale na doku shromáždili se mezitím občané v automobilech, kteří přijedli doprovodili za město a nařídili jim, aby odešli. V posledním týdnu časopis Industrial Worker, úřední list Industriálních Dělníků Světa, oznámil, že násilné vytlačení dělníků z Everett musí býti pomstěno a žádal, aby nejméně 2,000 dobrovolníků dostavilo se do Everett a obnovilo opětně právo "svobody řeči."

Seattle, Wash., 5. listopadu. — Guverner Ernest Lister nalézal se v Seattle, když zpráva o krvavé bitce v Everett došla, a ihned nařídil adjutant generálovi Maurice Thompsonovi od washingtonské národní gardy, aby odebral se do Everett, třicet mil severně odtud, a vyšetřil tamní poměry. Guverner prohlásil, že budou-li hroziti další bouře, nařídí, aby národní garda koukala policejní službu v Everett. Verona se vrátila se čtyřmi mrtvými a dvaceti raněnými na palubě. Právě se, že dva z raněných nepochybně zemřou.

Sebevražda Japonce v Sidney.

Sidney, Neb., 5. listopadu. — Heitaro Sonoda, 31 let starý Japonce, spáchal sebevraždu v nemocnici sv. Jana, oběvil se na nákrčníku. Čin svůj spáchal v koupené.